Al-Islam.org
Ahlul Bayt Digital Islamic Library Project
Published on *Al-Islam.org* (https://www.al-islam.org)

Aya 38 – 40: Mwizi Mwanamume Na Mwanamke

Irabu

Dhahiri ya neno 'Mikono yao' ni kuwa mikono yote miwili ikatwe, lakini dhahiri hii inaachwa kutokana na Hadith na Ijmai, kama ambavyo ujumla wa mwizi mwanamume na mwizi mwanamke unaachwa.

Maana

Na mwizi mwanamume na mwizi mwanamke, ikateni mikono yao; ni malipo ya yale waliyoyachuma. Ndiyo adhabu itokayo kwa Mwenyezi Mungu.
Makusudio ya adhabu, ni adhabu ya duniani. Kadiri zitakavyotofautiana sharia za Mwenyezi Mungu na za duniani katika kupinga aina ya kosa na adhabu na sharti za kuitekeleza, lakini zitaafikiana kuwa lengo ni kumkanya mkosaji kwa kuchunga amani na masilahi.

Imam Ali (as) anasema: "Watawala ni wasaidizi wa Mwenyezi Mungu, wa kukinga aliyoyaharamisha katika ardhi yake" Wala haitiliwi manani kauli ya baadhi ya mafakihi kuwa lengo la adhabu, ni kuondoa adhabu ya akhera tu. Hata hivyo, Mwenyezi Mungu ni mwingi wa rehema na mwadilifu wa kukuchanganya adhabu mbili kwa kosa moja.

Kukatwa mkono kuna masharti yafuatayo:-

1. Chenye kuibwa kiwe katika hifadhi na mwizi akitoe humo. Kwa mfano, mtu akiiba gari iliyofungwa ndani ya gereji, atakatwa na kilichoibwa kitarudiswa kwa mwenyewe. Na mwenye kuiba njiani au isiyofungwa ndani ya gereji, basi hakatwi mkono, bali ataaziriwa kwa namna atakayoona hakimu (kadhi) na kilichoibwa kitarudi kwa mwenyewe, wala hakuna kinyume cha hivyo.

2. Wameafikiana kuwa hakuna kukatwa mkono ila kitakachozidi robo dinari. Abu Hanifa amesema, ni dinari kamili.

3. Mwizi awe ni baleghe; kutokana na Hadith: "Imeondolewa kalamu kwa mtoto mpaka abaleghe, na kwa mwenda wazimu mpaka apone, na kwa aliyelala mpaka aamke." Malik anasema: "Hakuna tofauti baina

ya mtoto na mkubwa."

4. Mwizi awe na akili; kutokona na Hadith hiyo iliyotangulia.

5. Wameafikiana kuwa baba hakatwi mkono kwa kuiba mali ya mwanawe; kwa Hadith: "Wewe na mali yako ni wa baba yako." Madhehebu manne na baadhi ya Shia wamesema kuwa mama ni kama baba.

Hanafi, Shafi na Hambal, wamesema, hakatwi mkono mume au mke kwa kuiba mali ya mwenzake. Malik amesema hakatwi ikiwa ameiba ndani ya nyumba wanayoishi; vinginevyo atakatwa. Shia wamesema, atakatwa kwa hali yoyote ile, ila akiiba posho yake na ya watoto wake.

5. Wizi usiwe katika mwaka wa njaa. Akiiba mwenye njaa chakula kwa namna ambayo amekosa budi ila kuiba, hatakatwa.

Ama namna ya kukatwa mkono, yameafikiana madhehebu manne kuwa atakatwa kiganja kuanzia sehemu ya kiwiko.

Shia wamesema, vitakatwa vidole vya kiganja cha kulia, na kitaachwa kiganja na dole gumba. Kuna maelezo mengi yanayoambatana na utafiti huu, tunayaachia vitabu vya Fiqhi, kama vile *Fiqhul imam Jafar as-Sadiq J.6.*

Mwenye kutubia baada ya dhuluma yake na akatengenea, basi hakika Mwenyezi Mungu atapokea toba yake. Hakika Mwenyezi Mungu ni mwingi wa maghufira mwenye kurehemu.

Sunni wamesema, toba ya mwizi haimuondelei *haddi* (adhabu). Shia Imamiya wamesema akitubia kabla ya kuthibiti wizi kwa hakimu, basi hana *haddi.* Wameafikiwa juu ya hilo na mwenye *Tafsir Al-Manar*, aliyesema: "Ikiwa wizi utafananishwa na ukabaji watu njiani, basi kauli ya kuwa *haddi* haipo, ni dhahiri, ikiwa mwizi atatubia kabla yakufika kwa hakimu."

Wameafikiana wote kwamba toba, haiondoi haki ya mwenye kuibiwa. Kwa hiyo ni lazima mali irudishwe ikiwa ipo na irudishwe badali ikiwa haipo.

Je, hujui kuwa Mwenyezi Mungu ana ufalme wa mbingu na ardhi? Humwadhibu amtakaye na humsamehe amtakaye.
Msemo huu unaelekezwa kwa kila mwenye kuisikia Qur'an, sio kwa Mtume peke yake. Ndani yake mna ubainifu kuwa Mwenyezi Mungu (swt) ndiye aliyeumba ulimwengu na binadamu, na kwamba yeye hafanyi ila lililo na heri na masilahi kwa waja wake. Akimwaadhibu amtakaye katika wakosaji basi amefanya hivyo kwa kumpa malezi na kuwasalimisha watu na shari yake. Na, akimsamehe amtakaye katika waja wake waliotubia, basi anafanya hivyo kumhimiza kujitengeza.

يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ لَا يَحْزُنْكَ الَّذِينَ يُسَارِعُونَ فِي الْكُفْرِ مِنَ الَّذِينَ قَالُوا آمَنَّا بِأَفْوَاهِهِمْ

وَلَمْ تُؤْمِنْ قُلُوبُهُمْ ۚ وَمِنَ الَّذِينَ هَادُوا ۛ سَمَّاعُونَ لِلْكَذِبِ سَمَّاعُونَ لِقَوْمٍ آخَرِينَ لَمْ يَأْتُوكَ ۖ يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ مِنْ بَعْدِ مَوَاضِعِهِ ۖ يَقُولُونَ إِنْ أُوتِيتُمْ هَٰذَا فَخُذُوهُ وَإِنْ لَمْ تُؤْتَوْهُ فَاحْذَرُوا ۚ وَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ فِتْنَتَهُ فَلَنْ تَمْلِكَ لَهُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا ۚ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ لَمْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يُطَهِّرَ قُلُوبَهُمْ ۚ لَهُمْ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ ۖ وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ {41}

Ewe Mtume! Wasikuhuzunishe wanaofanya haraka kukufuru miongoni mwa wale wasemao kwa vinywa vyao, tumeamini, hali nyoyo zao hazikuamini. Na miongoni mwa Mayahudi kuna wasikiao sana uwongo wasikiao kwa ajili ya watu wengine wasiokufikia, wanayageuza maneno kutoka mahali mwake; wanasema: Mkipewa haya basi yashikeni, na msipopewa haya basi tahahadharini. Na ambaye Mwenyezi Mungu anamtakia fitna huwezi kumpatia chochote mbele ya Mwenyezi Mungu. Hao ndio ambao Mwenyezi Mungu hataki kuzitakasa nyoyo zao; wana fedheha duniani na Akhera watakuwa na adhabu kubwa.

سَمَّاعُونَ لِلْكَذِبِ أَكَّالُونَ لِلسُّحْتِ ۚ فَإِنْ جَاءُوكَ فَاحْكُمْ بَيْنَهُمْ أَوْ أَعْرِضْ عَنْهُمْ ۖ وَإِنْ تُعْرِضْ عَنْهُمْ فَلَنْ يَضُرُّوكَ شَيْئًا ۖ وَإِنْ حَكَمْتَ فَاحْكُمْ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ ۚ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ {42}

Wasikilizao sana uwongo walao sana haram. Basi wakikujia, hukumu baina yao au achana nao, na ukiachana nao, hawatakudhuru na chochote. Na ukiwahukumu basi hukumu baina yao kwa uadilifu; hakika Mwenyezi Mungu anapenda wadilifu.

وَكَيْفَ يُحَكِّمُونَكَ وَعِنْدَهُمُ التَّوْرَاةُ فِيهَا حُكْمُ اللَّهِ ثُمَّ يَتَوَلَّوْنَ مِنْ بَعْدِ ذَٰلِكَ ۚ وَمَا أُولَٰئِكَ بِالْمُؤْمِنِينَ {43}

Watakufanyaje hakimu nao wanayo Taurat yenye hukumu za Mwenyezi Mungu? Kisha baada ya hayo wanakataa; na hao si wenye kuamini.

Source URL:
https://www.al-islam.org/sw/al-kashif-juzuu-ya-sita/aya-38-%E2%80%93-40-mwizi-mwanamume-na-mwanamke